

PREDLOG PREDLAGATELJA

Poročilo o družbenem varstvu udeležencev NOV in drugih vojn, njihovih družinskih članov in vojaških invalidov v letu 1985 in 1986 predlagamo delegatom zborov skupščine občine v obravnavo in sprejem.

Komite za družbene dejavnosti

STALIŠČE IZVRŠNEGA SVETA

Izvršni svet skupščine občine Ljubljana Vič – Rudnik je poročilo o družbenem varstvu udeležencev NOV in drugih vojn, njihovih družinskih članov in vojaških invalidov v letu 1985 in 1986 obravnavali na svoji 25. seji dne 22/10-1986 in sprejel naslednje stališče:

Izvršni svet ugotavlja, da je družbenemu varstvu udeležencev NOV in drugih vojn v naši občini posvečena precejšnja pozornost, da pa sama sredstva, ki so bila sicer zagotovljena dogovorjeni višini ne zadoščajo več za naraščajoče stroške fizično enakega obsega dela.

Potrebna je večja skrb za udeležence NOV in drugih vojn, ki se direktno ne izraža prejemkih temveč v širši skrbi in pomoči na domu.

Pri tem izvršni svet posebej opozarja na problematiko ostarelih kmetij, kjer so ostareli kmetje – borci. Temu področju je potrebno posvetiti večjo pozornost in bolj aktivirati komisijo pri izvršnem svetu.

IZVRŠNI SVET

POROČILO

o družbenem varstvu udeležencev NOV in drugih vojn, njihovih družinskih članov in vojaških invalidov v letu 1985 in 1986

Varstvo udeležencev NOV in drugih vojn, vojaških invalidov in družinskih članov padlih in umrlih borcev, je urejeno z zveznimi, republiški in občinskimi predpisi in sredstvi. Po zveznih zakonih je zagotovljeno temeljno varstvo borcev in vojaških invalidov, z republiški in občinskimi predpisi se temeljne oblike varstva dopolnjujejo.

I. V naši občini živi 3.491 borcev NOV, vojaških invalidov in družinskih članov padlih in umrlih borcev, od tega 5 narodnih herojev, 2 španska borca in 120 nosilcev partizanske spomenice 1941. Tudi najstarejša generacija borcev, to je 18 borcev za severno mejo 1918–1919 in 1 slovenski vojni dobrovoljec iz vojn 1912–1918, uživa varstvo v okviru občinskih predpisov.

Pravna osnova za zagotavljanje dopolnilne socialne varnosti je dana z družbenim dogovorom o priznavalninah udeležencev NOV in odlokom o priznavalninah udeležencev NOV.

V letošnjem letu je bil sprejet dopolnjen družbeni dogovor in odlok o priznavalninah udeležencev NOV, s katerim bo varstvo nekaterih skupin borcev, ki sedaj živijo v težjih razmerah, izboljšano.

Rast sredstev za dopolnilno varstvo borcev je izvzeta iz limita rasti splošne porabe. Republiški komite za borce in vojaške invalide, določa merila, na podlagi katerih občine zagotavljajo sredstva za priznavalnine v svojih proračunih. Tako so bila v občinskem proračunu zagotovljena finančna sredstva v naslednji višini:

leto	višina sredstev	indeks
1981	11.651.019	100
1982	13.674.233	117,4
1983	15.130.300	110,6
1984	21.273.000	140,6
1985	34.741.418	163,3
9/1986	59.091.000	170,0

Dopolnilna občinska sredstva uživa v obliki priznavalnine ali rekreacijskega oddiha 868 borcev, tovariško pomoč pa še okoli 1.312 borcev, vojaških invalidov in družinskih članov padlih in umrlih borcev.

O pravici in višini vseh oblik dopolnilne denarne pomoči borcem odloča komisija za zadeve borcev in invalidov NOV pri skupščini občine Ljubljana Vič-Rudnik. Borcem zagotavlja socialno varnost glede na njihove socialne in materialne razmere ter pri tem upošteva zlasti njihov prispevek v NOV.

Najpomembnejša dopolnilna oblika materialnega varstva borcev so priznavalnine. Njihova rast je zagotovljena z vezavo na najnižjo pokojnino za polno pokojninsko dobo. Tako so bile v letu 1985 priznavalnine, zaradi usklajevanja z višino najnižje pokojnine za polno pokojninsko dobo, povečane dvakrat, v letu 1986 trikrat. Kljub temu pa v zaostrenih gospodarskih razmerah ne sledijo rasti povečanja življenjskih stroškov.

Daljša življenjska doba, spremenjene družbene razmere, slabšanje zdravstvenega stanja borcev, terjajo rešitve novih problemov in nalog. Družbene pomoči z enkratnimi in občasnimi priznavalnimi pomagajo borcu in invalidu premostiti trenutne materialne zadrege. Take oblike pomoči so: pomoč ob smrti, ob občutnem poslabšanju zdravstvenega stanja borca ali ožjega družinskega člana, za nakup kurjave. Enkratna pomoč je v letu 1985 prejelo 289 borcev. Najvišja enkratna pomoč je znašala 25.000 dinarjev, najnižja 10.000 dinarjev.

V Domu starejših občanov Ljubljana Vič-Rudnik, enoti Kolezija in Bokalci živi 67 borcev. Le 17 jih pokriva stroške oskrbnine s pokojnino, 32-tim doplačuje Center za socialno delo, 18 tim pa svoji. Marsikateremu borcu ostane malo, ali nič sredstev za osebne namene. Ti borci prejemo priznavalno-žepnino, ki znaša 5.500 din mesečno. Žepnino prejema 44 borcev in družinskih članov padlih in umrlih borcev.

Borci so povezani v 32 krajevnih združenjih borcev NOV in 4 združenjih vojaških vojn invalidov. Skrb krajevnih združenj je za svoje člane stalna. V ta namen je posebna oblika varstva – tovariška pomoč. Člani redno, najmanj pa enkrat letno obiskujejo nepokretne borce, težje bolne, 70-letnike in več in živeče v domovih upokojencev. Ob obiskih jim izročajo skromna darila. Obiski so uspešna oblika odkrivanja socialnih primerov in merilo za nadaljnje delo. Po uvedbi te oblike pomoči, se je skrb za ostarele in osamele borce bistveno izboljšala. V letu 1985 je bilo obiskanih 1.312 borcev.

Po posameznih letih je bilo število prejemnikov priznavalnine in njena višina naslednje:

leto	število	najnižja	najvišja	povprečje
1982	212	1.000	6.000	3.105
1983	228	1.000	8.500	3.305
1984	231	1.500	11.000	4.662
1985	236	3.500	19.500	8.969
9/1986	237	4.000	33.000	14.304